

**Promocja czytelnictwa
w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej
im. Marii Grzegorzewskiej w Zielonej Górze
w roku szkolnym 2022/2023**

W roku szkolnym 2022/2023 Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Marii Grzegorzewskiej w Zielonej Górze podejmowała szereg inicjatyw, których celem była promocja czytelnictwa oraz rozwijanie kompetencji czytelniczych dzieci i młodzieży. W realizację tych działań włączona jest cała kadra nauczycieli bibliotekarzy, którzy z pasją i zaangażowaniem organizują przedsięwzięcia inspirujące do odkrywania magii książek.

Korzystają przy tym z nowoczesnych technologii, adresując swoje propozycje nie tylko do członków lokalnej społeczności, ale również do szerszego kręgu odbiorców. Na stronie internetowej PBW w Zielonej Górze zamieszczone zostały zasoby cyfrowe w postaci tablic wirtualnych i quizów literackich, których ilość rokrocznie się powiększa. Niewątpliwie dla osób zainteresowanych tematyką najbardziej przydatną będzie tablica wirtualna *Promocja czytelnictwa*, stanowiąca kolekcję linków do serwisów z ofertą metod, narzędzi i gotowych zasobów, dzięki którym nauczyciele mogą inspirować swoich uczniów do ciekawych wyborów lekturowych. Aby ułatwić naszym odbiorcom szybki dostęp do materiałów i informacji obejmujących zagadnienia popularyzacji czytania, na stronie internetowej www.pbw.zgora.pl stworzyliśmy podstronę *Promocja czytelnictwa*.

Korzystając z możliwości, jakie daje zastosowanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, zachęcamy do zmierzenia się ze swoją wiedzą literacką poprzez rozwiązywanie quizów. W internetowym serwisie Quizme utworzono profil Biblioteki, na którym opublikowane zostały nasze propozycje tej intelektualnej rozrywki. Większość stanowią quizy literackie, a także upowszechniające wiedzę na temat książki i bibliotek, dostępne na stronie internetowej PBW i naszym fanpage'u:

- ✓ *„Balladyna” – quiz dla miłośników literatury;*
- ✓ *Cyprian Kamil Norwid – życie i twórczość;*
- ✓ *Krzysztof Kamil Baczyński – quiz o życiu i twórczości poety pokolenia Kolumbów;*
- ✓ *Leopold Tyrmand – quiz dla miłośników literatury;*
- ✓ *Stanisław Lem – życie i twórczość;*
- ✓ *Quiz literacki „Szczęśliwa trzynastka”;*
- ✓ *Tadeusz Rożewicz – życie i twórczość;*
- ✓ *Tydzień Bibliotek w Polsce.*
- ✓ *„Moralność pani Dulskiej” – dramat Gabrieli Zapolskiej*
- ✓ *Ciekawostki o bibliotekach*
- ✓ *Wisława Szymborska – życie i twórczość,*
- ✓ *Aleksander Fredro- życie i twórczość,*
- ✓ *Budowa i historia książki*

- ✓ „*Ballady i romanse*” Adama Mickiewicza,
- ✓ „*Nad Niemnem*” Elizy Orzeszkowej.

Wybór tematyki wiąże się z ogłaszaniem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej rokiem danego pisarza, lekturą w ramach Narodowego Czytania, bądź innym ważnym wydarzeniem, które inspirowało nauczycieli bibliotekarzy PBW w Zielonej Górze do podejmowania okolicznościowych działań. Często przyjmowały one formę kompleksowej aktywności na rzecz popularyzacji obchodów roku danego twórcy poprzez organizację wystawy ze zbiorów PBW, tematycznego zestawienia bibliograficznego, kolekcji w katalogu INTEGRO oraz spotkania literackiego. Spotkania te są ważnym, cyklicznym punktem naszej działalności w obszarze promowania czytelnictwa oraz rozwijania zainteresowania rodzimą literaturą piękną. Zapraszamy wówczas wykładowców, przybliżających sylwetkę wybranego twórcy. Warto wymienić kilka z wielu tytułów dotychczasowych wykładów: *Odkrywanie Tuwima*; *Sławomir Mrożek: o sobie, o nas*; *Piekła i raje Marka Hłaski*; *Joseph Conrad – nasz współczesny*; *Sowie zagadki. Jak czytać wiersze Zbigniewa Herberta?*; *Olgi Tokarczuk światy wyobrażone*.

16.11.2022 r. odbyło się spotkanie literackie online *Twórczość Brunona Schulza: fenomen i tajemnica*, na którym fascynujący wykład wygłosiła prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak z Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Przedsięwzięcie zorganizowano w ramach obchodów Roku Brunona Schulza w uznaniu zasług dla polskiej sztuki, polskiej niepodległości i polskiej kultury. Wykład stał się przyczynkiem do osobistej analizy życiorysu i twórczości tego wybitnego pisarza.

Okazją do zintensyfikowania naszych działań na rzecz popularyzacji czytelnictwa jest obchodzony w dniach 8-15 maja Tydzień Bibliotek w Polsce.

XX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek pod hasłem *Moja, Twoja, Nasza – BIBLIOTEKA!* zainaugurowała wystawa *Książka mówiona w mojej, twojej, naszej bibliotece*. Jej celem była prezentacja kolekcji naszych audiobooków. Chcieliśmy pokazać, że w PBW można znaleźć wiele ciekawych tytułów książki mówionej, w tym z dziedziny pedagogiki, psychologii, czy historii. Wyeksponowaliśmy również bogatą ofertę lektur szkolnych oraz bajek pomocnych w procesie biblioterapeutycznym, w tej nowoczesnej odsłonie. Promocja literatury i zachęcanie do sięgania po wystawione publikacje odbywała się także poprzez inne wystawy. Warto wspomnieć o ekspozycjach: 2022 – *Rokiem Marii Konopnickiej*, 2023 – *Rokiem Aleksandra Fredry*, czy o wrześniowej wystawie, która nawiązuje do kolejnej edycji *Narodowego Czytania*. Biblioteka rokrocznie włącza się w akcję, której podstawowym celem jest popularyzacja czytelnictwa, zwrócenie uwagi na potrzebę dbałości o polszczyznę oraz wzmocnienie poczucia wspólnej tożsamości. We wrześniu 2022 roku zachęcaliśmy odbiorców Narodowego Czytania do lektury *Ballad i romansów Adama Mickiewicza*.

Prezentacja zbiorów Biblioteki to również eksponowanie nowości w Czytelni, w tym pozycji z literatury pięknej. Recenzje książek rekomendowanych przez naszych nauczycieli bibliotekarzy można znaleźć w zakładce *Polecamy* na stronie internetowej PBW, w kwartalniku *Guliwer* oraz posłuchać w audycjach radiowych *News pedagogiczny* w Akademickim Radiu Index.

Promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży stanowi mocny atut w naszej dotychczasowej działalności. To między innymi spotkania z grupami przedszkolnymi czyli radosny czas obcowania z literaturą dla najmłodszych. Nie inaczej było podczas zajęć organizowanych z okazji Tygodnia Bibliotek w Polsce pod hasłem *Zaczarowany świat kamishibai*. Nauczyciele bibliotekarze czytali, wybrane z bibliotecznych zbiorów, bajki w formie teatrzyku kamishibai. Była to również okazja do ciekawych rozmów na temat prezentowanych treści i wspólnych zabaw z maluchami.

Z myślą o najmłodszych udostępniamy też kącik czytelniczy. Kolorowy – zaopatrzony w bezpieczne dla dzieci sprzęty – *Kącik Małego Czytelnika* to przestrzeń specjalnie wyznaczona dla małego dziecka, które towarzyszy dorosłym podczas odwiedzin w PBW. Pocięchy naszych czytelników mogą wtedy ciekawie spędzić czas przy lekturze książeczek dla maluchów.

Inne, tradycyjne formy promowania czytelnictwa, to lekcje, których celem jest, między innymi, zapoznanie z wartościowymi tekstami literackimi oraz rozbudzanie w młodych Lubuszanach czytelniczej pasji. Zajęcia prowadzone przez naszych nauczycieli w PBW, czy w miejskich przedszkolach i szkołach, cieszą się dużą popularnością. Podczas lekcji stosujemy wybrane narzędzia z obszaru technologii informacyjno-komunikacyjnych, żeby zorientowaną obecnie na tę formę aktywności młodzież, „zarazić” (np. poprzez samodzielne tworzenie memów internetowych) ideą popularyzowania czytelnictwa.

Propagujemy również biblioterapeutyczną wartość literatury dziecięcej poprzez zajęcia o tym charakterze, w których uczestniczą przedszkolaki i uczniowie młodszych klas szkół podstawowych. Warto wymienić przykładowe propozycje zajęć: *Kuferek pełen baśniowych fantazji* z wykorzystaniem baśni Hansa Christiana Andersena; *Dlaczego marzenia? Stań się jak motyl...*; *Brzydkie kaczątko*; *Uczucia i emocje – cykl zajęć z elementami biblioterapii*.

Biblioterapia jest dla nas dziedziną, którą staramy się wciąż zgłębiać, wdrażać i popularyzować wśród naszych odbiorców.

Wspólnie z innymi nauczycielami z placówek oświatowych naszego województwa tworzymy w PBW sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli *Terapeutyczna wartość literatury – zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem biblioterapii*. W spotkaniach sieci uczestniczyli nauczyciele zainteresowani zagadnieniem wykorzystania ukierunkowanego czytania jako metody edukacyjnej, wychowawczej i terapeutycznej (14.11.2022 r.) oraz pracy z tekstem *Mały Książę* Antoine`a de Saint Exupery`ego (30.03.2023 r.).

Pomysłami na ciekawe inicjatywy i spersonalizowane strategie czytelnicze dzielimy się także z nauczycielami lubuskich szkół podczas spotkań *Sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy* (24.04.2023 r.) oraz w trakcie indywidualnych konsultacji.

Istotnym czynnikiem partnerskiego wsparcia jest również udział naszej Biblioteki w *Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025*, jako placówki współpracującej z przedszkolami i szkołami podczas planowania zakupu książek i wymiany informacji o wydarzeniach promujących czytelnictwo.

Podpisane w ubiegłych latach partnerskie porozumienia o współpracy z licznymi instytucjami oświatowymi w zakresie wspierania wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym,

społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem upowszechniania czytelnictwa oraz rozwijania kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży, zobowiązują nas do podejmowania inicjatyw w tym zakresie. Promujemy więc ideę wczesnego rozbudzania czytelniczej pasji, odwiedzając przedszkola, zapraszając na zajęcia biblioteczne uczniów z lubuskich szkół, wypożyczając wystawy, propagując na stronie internetowej Biblioteki konkursy czytelnicze, akcje i kampanie społeczne. W tym roku szkolnym do grona naszych Partnerów dołączyły kolejne instytucje. 12 kwietnia 2023 r. podpisaliśmy Porozumienie o partnerskiej współpracy z Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii w Zaborze, a 17 maja 2023 - ze Szkołą Podstawową nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Zielonej Górze.

Nauczycieli z tych placówek i wielu innych, zachęcamy do promowania czytelnictwa podczas corocznego Forum Bibliotek Szkolnych Województwa Lubuskiego. Podczas IX Forum pod nazwą *Nauczyciel bibliotekarz online* odbywającego się 24.10.2022 r. w formie zdalnej, prezentowaliśmy możliwości nowatorskich działań w pracy nad promocją czytelnictwa i biblioteki szkolnej w postaci wykładu pani Agnieszki Halickiej *Nowe technologie w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych*. Nie zabrakło również prezentacji ogólnopolskich akcji czytelniczych w tym *Wielkiej Ligi Czytelników* – ważnego projektu dla rozwoju czytelnictwa. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Marii Grzegorzewskiej w roku szkolnym 2022/2023 po raz piąty współorganizowała *Wielką Ligę Czytelników*, pełniąc funkcję Koordynatora Wojewódzkiego tego przedsięwzięcia. Bliska jest nam bowiem idea tworzenia społeczności aktywnych czytelników, propagowania mody na czytanie oraz promowanie kultury w rodzinach.

Jesteśmy również orędownikiem idei bookcrossingu. Prowadzimy akcje uwalniania książek dla dorosłych czytelników oraz dla dzieci i młodzieży. To przedsięwzięcie, nagłośnione 14 czerwca, w *Święto Wolnych Książek*, ma u nas już swoich stałych odbiorców.

Z kolei 24 czerwca 2023 r. odwiedzający Bibliotekę mieli możliwość pozyskania interesujących pozycji do domowej biblioteczki w ramach akcji *Książka na św. Jana*. W dniu imienin polskiego poety epoki renesansu, Jana Kochanowskiego, rozdawaliśmy, jak co roku, książkowe prezenty.

W przyszłości planujemy następne inicjatywy oraz kontynuację przedsięwzięć, zmierzających do podniesienia kompetencji i zainteresowań czytelniczych dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Niezmiennie oferujemy wsparcie placówkom oświatowym w zakresie promocji czytelnictwa. Chcemy tworzyć inspirujące środowisko sprzyjające rozwojowi umiejętności czytelniczych i pasji do literatury dzięki różnorodności naszej oferty i utrzymywaniu wysokiej jakości w jej kreowaniu i realizacji. Zapraszamy do korzystania z usług i zbiorów Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Marii Grzegorzewskiej w Zielonej Górze oraz do odwiedzania na bieżąco aktualizowanej strony internetowej i naszego profilu na Facebooku.

Anna Aleksandrowicz